

Forsvarsbygg

Saksbehandler, innvalgstelefon

Magne Nesse, 5557 2335

Endret tillatelse til fase 3 av anleggsarbeider i sjø –EBA til nye ubåter- Haakonsvern Orlogsstasjon for Forsvarsbygg

Statsforvalteren endrer Forsvarsbyggs tillatelse etter forurensningsloven til anleggsarbeider i sjø ved Skværevika, Haakonsvern Orlogsstasjon. Endringen omfatter oppdaterte mengder for anleggsarbeidene i sjø. Hjemmel for endring av tillatelse er gitt i forurensningsloven § 18. Tillatelsens vilkår er gitt som vedlegg.

Vi viser til søknad om endring av tillatelse datert 1. mars 2024 fra Multiconsult på vegne av Forsvarsbygg.

Gjeldende tillatelse

Statsforvalteren ga i vedtak 11. mai 2020, Forsvarsbygg tillatelse til mudring, undervannssprengning og utfylling av totalt ca. 300 000 m³ ved Skværevika og ca. 1 200 m³ Tangavika på Haakonsvern orlogsstasjon. Formålet med tiltaket er å tilrettelegge for vedlikeholdsanlegg for fartøyer.

Tidsavgrensning for utførelse av arbeidene er satt av hensyn til nasjonalt viktig gyteområde for torsk i samråd med Fiskeridirektoratet og er som følger:

- Undervannssprengninger skal ikke skje i perioden 1. desember til 1. juli.
- Andre tiltak i sjø (utfylling/mudring) skal ikke skje i perioden 1. januar til 1. juni.

I vedtak datert 21. september 2020 og 27. oktober 2020 endret Statsforvalteren tillatelsen for fase 2 til å omfatte at en ny mindre utfylling på inntil 4 500 m³ i bukta nord for Skværevika kunne utføres, skjermet av siltgardin, delvis innenfor gyteperioden for torsk. Sluttrapport for

I endringsvedtak 28. august 2023 ble undervannssprengning tillatt utført i desember med bruk av boblegardin som avbøtende tiltak, herunder at det skal utføres målinger av faktisk lydtrykk og ev. korrigerende tiltak dersom målt lydtrykk overskrider grenseverdi.

Søknad om endring

Tiltakene i Skværevika og Tangavika gjennomføres i etapper. Fase 3 skal gjennomføres fra i 2024 til senest 2026, og omfatter undervannssprengning, ramming av peler, mudring av løsmasser før sprengning (avdekking av bergoverflaten) og omplassering av mudrede og utsprengte masser på sjøbunnen.

Søknad om endring går på endrede mengder for de ulike tiltakene i sjø grunnet detaljprosjektering av tiltakene. Endringene i mengder er vist i tabell 1 og 2 nedenfor består av økt masse undervannsprengning i Skværvika basert på nye undersøkelser av bunnforholdene samt omregning fra faste masser til anbrakte masser.

Tabell 1 Skværvika. Oversikt mengder i tidligere tillatelse og denne tillatelsen

Massetype	Tillatelse endring 3 (28. august 2023)	Utført fase 1 og fase 2	Endring denne tillatelsen	Totale mengder
Utfyllingsmasser (vilkår 3.3)	304 500 pam ³	252 434 pam ³	0	304 500 pam ³
Mudring/omplassing masser (vilkår 3.6)	20 000 pfm ³	0	15 300 m ³	35 300 pam ³
Undervannsprengning (vilkår 3.5)	13 400 pfm ³	1 051 pfm ³	+ 7 200 pfm ³	20 600 pfm ³

Tabell 2 Tangavika Oversikt mengder i tidligere tillatelse og denne tillatelsen

Massetype	Tillatelse endring 3 (28. august 2023)	Utført fase 1 og fase 2	Endring denne tillatelsen	Totale mengder
Mudring/omplassing masser (vilkår 3.6)	1 200 pfm ³	0	Omregningsfaktor 1,5	1 800 pam ³
Undervannsprengning (vilkår 3.5)	1 200 pfm ³	0	0	1 200 pfm ³

Høring

Statsforvalteren behandler søknader om tillatelser etter forurensningsloven i samsvar med forurensningsforskriften kapittel 36. Vi vurderer at endringen av tillatelsen vil være av mindre miljømessig betydning og har ikke forhåndsvarslet søknaden, med hjemmel i forurensningsforskriften § 36-9.

Den endrede tillatelsen med søknad sendes i kopi til Bergen kommune og Fiskeridirektoratet.

Statsforvalterens begrunnelse for endring av tillatelsen

Vi vurderer at disse endringene i masser ikke representerer noen form for økt risiko for forurensning og negativ påvirkning på marine arter, inkludert fiskeriinteresser. Arbeidene skal gjennomføres med de avbøtende tiltakene og innenfor de tidsavgrensningene som tidligere er vedtatt.

Vi minner om at vi skal varsles i forkant av oppstart med en oppdatert fremdriftsplan for fase 3. Det kan forventes at Statsforvalteren vil gjennomføre tilsyn med tiltaket i løpet av 2024.

Dette er en mindre endring så Statsforvalterens vurderinger av tiltaket etter naturmangfoldloven gitt i vårt vedtak 11. mai 2020, er gjeldende for denne endringen.

Vedtak

Statsforvalteren endrer Forsvarsbygg sin tillatelse til anleggsarbeider i sjø ved Skvære- og Tangavika som omsøkt 1. mars 2024. Tillatelsen er endret med hjemmel i forurensningsloven § 18. Tillatelsens vilkår og overvåkingsplan for sjøarbeider følger vedlagt dette brevet

Gebyr for saksbehandling

Statsforvalteren tar gebyr for arbeid med tillatelser etter forurensningsloven. Ut fra Statsforvalterens ressursbruk i saken iligger vi gebyrsats 9, 7 800 kroner, for behandling av søknaden, jf. forurensningsforskriften § 39-3, jf. § 39-4. Sats 9 er laveste gebyrsats. Faktura blir sendt fra Miljødirektoratet. Se forurensningsforskriften kapittel 39 hvis dere vil lese mer om saksbehandlingsgebyret.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages til Miljødirektoratet av sakens parter eller andre med rettslig klageinteresse innen 3 uker fra avgjørelsen er mottatt. Eventuell klage skal angi hva det klages over og den eller de endringer som ønskes. Klagen skal begrunnes, og andre opplysninger av betydning for saken bør nevnes. Klagen skal sendes via Statsforvalteren

Med hilsen

Sissel Storebø
seksjonsleder

Magne Nesse
senioringeniør

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg: Tillatelsens vilkår og søknad om endring datert 1. mars 2024

Kopi til:

Fiskeridirektoratet Postboks 185 Sentrum 5804 BERGEN

Multiconsult

Bergen kommune Postboks 7700 5020 BERGEN

Endret tillatelse til fase 3 av anleggsarbeider i sjø – EBA til nye ubåter – Haakonsvern Orlogsstasjon for Forsvarsbygg

Statsforvalteren har gitt tillatelse etter forurensningsloven etter § 11, jf. 16 og endrer tillatelsen med hjemmel i § 18. Tillatelsen er gitt på grunnlag av opplysninger i opprinnelig søknad av 26. oktober 2020 og opplysninger gitt i forbindelse med revidert søknad datert 16. mai 2023 og 1. mars 2024. Tillatelsen gjelder fra dags dato. [Endringer i tillatelsens vilkår er skrevet med blå skrift.](#)

Dersom dere ønsker endringer utover det som er opplyst i søknaden eller under saksbehandlingen og som kan ha miljømessig betydning, må dere på forhånd avklare dette skriftlig med Statsforvalteren.

Statsforvalterens referanse

Tillatelsesnummer	Anleggsnummer
2020.0339.T	4601.0699.01 (Skværvika) 4601.0854.01 (Tangavika)

Bedriftsdata

Bedrift	Forsvarsbygg, region vest
Postadresse	Postboks 405 Sentrum, 0103 Oslo
Kommune og fylke	Bergen, Vestland
Org.nummer /eid av	993 184 101 / 975 950 662

Tillatelse første gang gitt: 27. mai 2020	Endringsnummer: 4	Tillatelse sist endret: 15. mars 2024
Sissel Storebø seksjonsleder		Magne Nesse senioringeniør

Tillatelsen er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift

Endringslogg

Endringsnummer	Endringer av	Vilkår	Beskrivelse
1	Ny utfylling på 4 500 m ³	3.2, 3.3	Utfylling i sjø kan utføres februar 2021 bak siltgardin
1	Ny undervannsprenging for såle for peler inntil 400 m ³	3.2, 3.5	Undervannsprenging kan utføres 2021 i perioden 1. juli – 30. november
2	Ny utfylling på 4 500 m ³	3.2, 3.3	Utfylling i sjø kan utføres innenfor gyteperioden bak siltgardin
3	Oppdaterte vilkår for anleggsarbeider i sjø knyttet til lydtrykk	3.2, 3.3 og nytt vilkår 3.7	Undervannssprengning kan foregå i desember 2024. Boblegardin skal benyttes ved undervannssprengning og peling i gytesesongen
4	Korrigerte mengder	1.1, 3.2, 3.3, 3.5 og 3.6	Korrigerte mengder etter detaljprosjektering

1. Tillatelsen omfatter

1.1 Omfang

Tillatelsen gir vilkår for å redusere forurensning fra tiltak i sjø ved etablering av vedlikeholdsanlegg for fartøy på lokalitetene Skværvika og Tangavika på øst og sørsiden av Store Bogøyna på Haakonsvern orlogsstasjon. Tiltakene i sjø omfatter:

- Mudring av løsmasser fra sjøbunn
- Undervannsprengning
- Omplassing av mudrede og utsprenge masser på dypere vann lokalt
- Utfylling i sjø fra land og fra lekter

Tiltakene skal skje innenfor areal godkjent i gjeldende reguleringsplan¹ og dispensasjon for endret byggegrense i sjø for Skværvika gitt av Bergen kommune, plan- og bygningsetaten 14. mars 2019.

Tiltakene i Skværvika utføres i faser:

Fase 1: januar til mars 2021 – utfylling av ca. 1 600 m³ sprengstein bak kaier

Fase 2: juni til desember 2021 – utfylling i sjø – ca. 250 000 m³ samt graving, boring undervannsprengning

Fase 3: mars/april 2024 og ut 2026- mengder angitt i tabell 1 og 2 nedenfor

Tabell 1 Skværvika. Oversikt mengder i tidligere tillatelse og denne tillatelsen

Massetype	Tillatelse endring 3 (28. august 2023)	Utført fase 1 og fase 2	Endring denne tillatelsen	Totale mengder
Utfyllingsmasser (vilkår 3.3)	304 500 pam ³	252 434 pam ³	0	304 500 pam ³
Mudring/omplassing masser (vilkår 3.6)	20 000 pfm ³	0	15 300 m ³	35 300 pam ³
Undervannsprengning (vilkår 3.5)	13 400 pfm ³	1 051 pfm ³	+ 7 200 pfm ³	20 600 pfm ³

Tabell 2 Tangavika Oversikt mengder i tidligere tillatelse og denne tillatelsen

Massetype	Tillatelse endring 3 (28. august 2023)	Utført fase 1 og fase 2	Endring denne tillatelsen	Totale mengder
Mudring/omplassing masser (vilkår 3.6)	1 200 pfm ³	0	Omregningsfaktor 1,5	1 800 pam ³
Undervannsprengning (vilkår 3.5)	1 200 pfm ³	0	0	1 200 pfm ³

¹ Reguleringsplan "Laksevåg gnr 122, 124, 125 og 126 Bjørndalspollen/Haakonsvern", planID 4601-15680000. Ikrafttredelsesdato 22. oktober 2001.

1.2 Varsel om oppstart

Statsforvalteren skal varsles om oppstart av de ulike fasene i Skværvika og Tangavika. Varselet skal sendes minimum en uke før oppstart av arbeidene. Det kan varsles med en e-post til fmvlp@Statsforvalteren.no. Vi skal også varsles i forkant dersom det skal undervannssprenges i desember 2024.

2. Generelle vilkår

2.1 Plikt til å redusere forurensning så langt som mulig

All forurensning fra virksomheten, også utslipp til luft og vatn og dessuten støy og avfall, er isolert sett uønskt. Selv om en held utslippene innenfor fastsatte utslippsgrenser, plikter virksomheten å redusere utslippene sine, også støy, så langt dette er mulig uten urimelige kostnader. Plikten gjelder også utslipp av komponenter det ikke uttrykkelig er sett grenser for gjennom vilkår i denne tillatelsen.

2.2 Plikt til forebyggende vedlikehold

For å holde de ordinære utslippene på et lavest mulig nivå og for å unngå utilsiktede utslipp, skal virksomheten sørge for forebyggende vedlikehold av utstyr som kan føre til endring av utslippene. System og rutiner for vedlikehold av slikt utstyr skal være dokumentert.

2.3 Tiltak ved økt forurensningsfare

Dersom det som følge av unormale driftsforhold eller av andre grunner oppstår fare for økt forurensning, plikter virksomheten å sette i verk tiltak som er nødvendige for å eliminere eller redusere den økt forurensningsfaren. Om nødvendig må virksomheten redusere eller innstille driften.

Virksomheten skal så snart som mulig informere Statsforvalteren om unormale tilhøve som har eller kan få forurensningsmessige følger. Akutt forurensning skal i tillegg varsles i samsvar med punkt 2.5.

2.4 Internkontroll

Virksomheten plikter å ha internkontroll. Internkontrollen skal sikre og dokumentere at virksomheten overholder kravene i tillatelsen, forurensningsloven og relevante forskrifter til loven. Virksomheten plikter å holde internkontrollen oppdatert.

Virksomheten plikter alltid å ha oversikt over alle aktiviteter som kan føre til forurensning og kunne gjøre rede for risiko. På basis av risikoanalyse skal virksomheten sette i verk risikoreduserende tiltak som skal dokumenteres i skriftlige rutiner. Det er i tillatelsens øvrige vilkår spesifisert noen konkrete rutiner som skal være på plass, men listen er ikke uttømmende.

Virksomheten plikter å se til at den som til ei hver tid mudrer, fyller ut, transporterer eller på annen måte håndterer masser, har internkontrollsystem i tråd med vilkår 2.4.

2.5 Beredskap

Den ansvarlige skal sørge for å ha en nødvendig beredskap for å hindre, oppdage, stanse, fjerne og avgrense påverknad av akutt forurensning for sin virksomhet, jf. forurensningsloven § 40. Beredskap skal stå i et rimelig forhold til sannsynlighet for akutt forurensning og omfanget av skadene og ulempene som kan inntreffe. Beredskapsplikten inkluderer også utstyr og kompetanse til å fjerne og begrense virkningen av forurensningen.

Virksomheten skal utarbeide beredskapsplan for tiltaket. Ved endrede forhold skal beredskapsplanen oppdateres. Beredskapsplanen skal være tilgjengelig og kjent for de som utfører arbeid der akutte hendelser i flg. planen, kan oppstå.

Ved akutt forurensning eller fare for akutt forurensning som følge av tiltaket, skal den ansvarlige straks varsle på telefon 110, etter *Forskrift om varsling av akutt forurensning eller fare for akutt forurensning* fastsett av Miljøverndepartementet 9. juli 1992. Statsforvalteren skal også varsles.

2.6 Ansvar

Virksomheten er ansvarlig for å sikre og dokumentere at vilkårene i denne tillatelsen blir overholdt. Virksomheten plikter å ha oversikt over alle aktiviteter som kan medføre forurensning og kunne gjøre greie for risikoforhold. Virksomheten plikter videre å orientere vedkommende som skal gjennomføre tiltakene om de vilkår som gjelder, samt de restriksjoner som er lagt på arbeidet.

2.7 Kulturminne i sjø

Stiftelsen Bergens Sjøfartsmuseum gjør oppmerksom på at tiltakshaver plikter å gi melding til museet (marinarkeologi@museumvest.no) dersom en under arbeid i sjøområdene finn skipsvrak, keramikk eller andre marine kulturminne. Dersom kulturminne på sjøbunnen kan bli påvirket av tiltaket, må arbeidet under vann straks stoppes. Virksomheten må i så fall ikke starte opp igjen før museet har undersøkt og eventuelt frigitt området. Eventuelle brudd på disse vilkårene vil være i strid med bestemmelsene i Lov av 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminne.

2.8 Saksbehandling etter annet lovverk

Denne tillatelsen fritar ikke for behandling og/eller tillatelse etter annet lovverk som gjelder tiltaket, for eksempel havne- og farvannsloven og plan- og bygningsloven.

3. Vilkår for utføring, kontroll og overvåking av tiltak i sjø

3.1 Generelt

Tiltakene i sjø skal utføres på en slik måte at finpartikulært materiale fra sjøbunn og fra utfyllingsmasser i minst mulig grad blir spredt.

3.2 Tidsavgrensninger

Av hensyn til gytefelt for torsk er det gitt følgende tidsavgrensninger for utførelse av arbeidene:

Skværvika

- Utfylling i sjø nord for Skværvika bak siltgardin kan skje innenfor gyteperioden (1. januar til 1. juni).
- Undervannssprengning for såle for peler kan utføres i tidsrommet 1. juli – 30. november 2021
- Utfylling i sjø, planlagt 2021, kan utføres i tidsrommet 1. juni til 31. desember.
- Utfylling i sjø og øvrig undervannssprengning, planlagt 2022, kan utføres i tidsrommet 1. juli – 30. november

Tangavika

- Undervannssprengning og masseforflytning kan utføres i tidsrommet 1. juli – 30. november

Unntak fra tidsavgrensninger kan godkjennes av Statsforvalteren i samråd med Fiskeridirektoratet dersom det er dokumentert at avbøtende tiltak vil redusere trykkbølger i sjø og/eller partikkelkonsentrasjoner i sjø til et nivå som ikke medfører fare for gyteområdet.

Det gis unntak fra tidsavgrensning for undervannssprengning for desember 2024, dersom dette er nødvendig for å overholde fremdriften til prosjektet.

3.3 Utfylling i sjø i Skværvika

Kontroll av masser før utfylling

Det skal benyttes mest mulig rene masser til utfylling. Det skal lages rutiner for kontroll av steinmasser før disse blir fylt i sjøen. Innhold av plastrester og annen forurensning fra sprengstein skal primært ikke havne i sjøen. Tiltakshaver skal utarbeide rutiner for å redusere plastforurensning når type tennsystem som skal benyttes til utsprenging av utfyllingsmasser er kjent, herunder undersøkelser og opprydding av nærliggende strender mv.

Siltgardin

Det skal benyttes siltgardin e.l. utenfor utfyllingsområdet. Siltgardin skal strekke seg minimum 5 meter ned i vannmassene. Det skal føres jevnlig kontroll med at siltgarden fungerer etter hensikten, bl.a. vedlikehold av flyteelement slik at nødvendig fribord vert opprettholdt.

Siltgardin rundt utfylling nord for Skværvika skal være forankret i bunn.

Dersom strøm og/eller vindforhold gjør det vanskelig å benytte siltgardin i avgrensede tidsperioder, kan Statsforvalteren i samråd med Fiskeridirektoratet gi unntak for bruk av siltgardin basert på oversendt dokumentasjon av forholdene.

3.4 Turbiditetsmålinger, alarmgrenser, stans i arbeidene (Skværvika)

Turbiditetsmålinger skal planlegges og utføres i samsvar med standard NS-EN ISO 7027-1 *Bestemmelse av turbiditet*.

Turbiditet skal måles kontinuerlig i de vannlag som siltgarden dekker. Målingene skal skje på dyp og i avstand fra siltgarden, der det er forventet størst spredning av partikler. Turbiditeten skal måles så lenge utfylling pågår.

Det skal dokumenteres en referanseverdi for turbiditet, enten fastsett på forhånd ved målinger eller med en referansestasjon der det vert tatt målinger ved faste intervall under anleggsperioden. Dokumentasjon av referanseverdi skal beskrives i kontroll- og overvåkingsplan.

- Alarmgrense for turbiditet er 10 FNU + referanseverdi.

Tid mellom hver avlesing skal ikke være over 10 minutt. Overskridelse av alarmgrense utover en periode på 30 minutt skal medføre at arbeidene stanses, årsaksforholdene avklares og nødvendige avbøtende tiltak gjennomføres. Dersom overskridingene skyldes anleggsarbeidet, kan ikke arbeid starte opp at før turbiditeten er nede på stabile nivå under alarmgrensene.

Alarmgrensene skal innarbeides slik at alle relevante ledd i prosjektorganisasjonen kjenner alarmgrensene og kva aksjoner som skal utføres ved overskriding, jf. vilkår 2.4 om internkontroll.

Kunnskap og informasjon tilegnet i prosjektet skal brukes for justering av måleprogrammet. Dersom observasjoner og målinger viser at en måler ikke er plassert på egnet sted eller dyp, skal måleren flyttes.

I tillegg skal det etableres en målestasjon for turbiditet i dypere vannlag enn siltgardinen dekker. Målestasjonen omfattes ikke av regler for alarmgrenser beskrevet ovenfor, man skal benyttes til å få data for ev. spredning av partikler i dypere vannlag som ikke fanges opp av siltgardinen. Varighet av måling, plassering av stasjon og tolkning av måldata skal beskrives i oppdatert kontroll og overvåkingsplan.

3.5 Sprenging under vann (Skværvika og Tangavika)

Undervasssprengning er estimert å totalt omfatte ca. 21 800 pfm³ masser:

- Skværvika inntil 20 600 pfm³.
- Tangavika inntil 1 200 pfm³.

Av hensyn til fisk utenfor tiltaksområdet skal det benyttes sprengningsteknikker som reduserer trykkbølgene til et nivå der det er liten risiko for negativ påvirkning som angitt i søknad, til lavere enn 10 kPa. Metodikken i overvåkingsprogram sjøarbeider² skal overholdes slik det er beskrevet, og her gjengis hovedtiltakene:

- Sprenging skal skje bak boblegardin med bredbåndig effekt på minst 10 dB
- Største maksimale ladningsmengde pr. intervall er 20 kg
- Borehull skal fordømmes og avfyres sekvensielt
- Faktisk lydtrykk skal kontrolleres ved bruk av trykksensorer (hydrofoner) plassert utenfor boblegardinene ved oppstart sprengning

3.6 Mudring av løsmasser og omplassering av masser under vann (Skværvika og Tangavika)

Mudring/omplussing av masser er estimert å omfatte:

- Skværvika inntil 35 300 pam³ (skal vurderes benyttet i fyllingskonstruksjon, hvis egnet)
- Tangavika inntil 1 800 pam³

Opptak og håndtering av mudringsmasser og sprengsteinsmasser fram til lokalt omplasseringssted på dypere vann utføres med teknologi/utstyr som samlet gir minst miljøbelastning i form av spredning partikler. Masser skal plasseres like ved mudringssted, som beskrevet i Multiconsult rapport datert 13. mars 2020.

3.7 Peling

Peling som utføres innenfor gytesesongen (1. desember til 1. juli) skal utføres bak boblegardin, som beskrevet i overvåkingsplan pkt. 3.3 og pkt. 3.4.2.

4. Avfall

Forsvarsbygg plikter, så langt det er mulig uten urimelige kostnader eller ulemper, å unngå at det vert dannet avfall som følge av tiltaket. Særlig skal innhold av skadelige stoff i avfallet avgrenses mest mulig.

---

² EBA til nye ubåter - Overvåkingsprogram sjøarbeider- Forsvarsbygg 21. mars 2023

Virksomheten plikter å sørge for at alt avfall, også farlig avfall, blir handtert i samsvar med gjeldende regler for dette fastsett i eller i medhold av forurensningsloven og avfallsforskriften.

Siltgardiner og oppsamlet flyteavfall skal etter bruk leverast til godkjent mottak.

Dersom det benyttes tennsystem som flyter skal plast lagres og innleveres som egen fraksjon, hvor vekt registreres. Vekt innsamlet plastavfall skal sammenstilles med beregnet plastinnhold i m³ stein utfylt i samme tidsperiode.

5. Miljørisikovurdering og kontroll og overvåkingsplan

5.1 Miljørisikovurdering, kontroll og overvåkingsplan

Virksomheten har utarbeidet en miljørisikovurdering og kontroll/overvåkingsplan³ for tiltakene, som skal holdes oppdatert.

Miljørisikovurderingen skal omfatte alle forhold ved tiltakene i sjø som kan medføre forurensning med fare for helse- og/eller miljøskader. Miljørisikovurderingen danner grunnlaget for kontroll- og overvåkingsplanen (avbøtende tiltak).

6. Rapportering til Statsforvalteren

6.1 Sluttrapport

Forsvarsbygg skal sende rapport til Statsforvalteren innen 10 uker etter at tiltakene er gjennomført i Skværvika og Tangavika.

Rapporten skal inneholde:

- Opplysninger om mengder masse som faktisk har blitt mudret/utsprengt og utfylt (i m³ eller tonn).
- Plassering av massene (kart med posisjon)
- Oversikt over eventuelle avvik fra tillatelsen og hva slags korrigerende tiltak som ble satt i verk
- Dokumentasjon av levering av avfall.

7. Tilsyn

Forsvarsbygg plikter å la representanter fra Statsforvalteren føre tilsyn med anlegget når som helst.

---

³ Søknad om tillatelse til tiltak i sjø. Multiconsult 13. mars 2020 og Overvåkningsprogram sjøarbeider Forsvarsbygg 21. mars 2023